

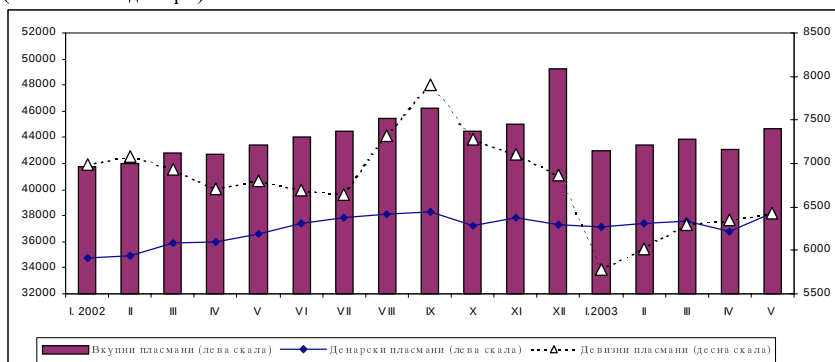
2.3.

Пласмани и каматни стапки на банките

*Во мај 2003 година,
меѓугодишен пораст на
вкупните пласмани на
банките од 2,9%*

Месечната стапка на пораст на вкупните пласмани на банките кај недржавниот сектор⁵, во мај 2003 година изнесуваше 3,6%. Значително интензивирање на месечната динамика е регистрирано кај денарските пласмани (4,1%). Притоа, ваквите движења во најголема мерка се должат на високиот пораст на достасаните ненаплатени побарувања (делумно поради определени промени од сметководствен карактер⁶). Пласманите во странска валута остварија месечна стапка на пораст од 1,3%. На годишна основа (мај 2003 година / мај 2002 година), вкупните пласмани на банките се повисоки за 2,9%.

Графикон 18
Пласмани на банките
(во милиони денари)

*Понижен пораст
на денарските
пласмани...*

Месечниот пораст на пласманите на банките во домашна валута (4,1%) во мај 2003 година беше под доминантно влијание на промените на достасаните ненаплатени побарувања. Притоа, нивниот пораст главно се должи на промени од сметководствен карактер. Сепак, во мај 2003 година регистриран е и пораст на новоодобрени кредити. Имено, регистриран е умерен пораст на кредитите одобрени на претпријатијата на долг рок, како и на долгорочното кредитирање на населението за станбена изградба и за други намени и пораст на рамковните кредити (кредити по тековни сметки) на населението. Во рочната структура на денарските пласмани регистрирани се поместувања во насока на пораст на пласманите одобрени на краток рок (месечен пораст од 0,2 процентни поени). Од секторски аспект, учеството на пласманите одобрени на секторот население забележа пораст од 0,6 процентни поени, додека учеството на пласманите одобрени на секторот претпријатија беше пониско на месечна основа за 0,2 процентни поени. На годишна основа, вкупните денарски пласмани се повисоки за 2,9%.

*...во однос на порастот на
пласманите во странска
валута*

Пласманите на банките во странска валута, во мај 2003 година беа повисоки на месечна основа за 1,3%. Напротив на малувањето на краткорочното кредитирање на претпријатијата врз основа на странски кредити и странски кредитни линии, во мај

⁵ Од април 2003 година, пласманите на банките се прикажуваат според сметководствена состојба и сите споредби се однесуваат на сметководствената состојба (претходно беше презентирана фактичката состојба, која се разликува од сметководствената состојба за извршени соодветни корекции за отпишани побарувања и прекнижувања кај банките).

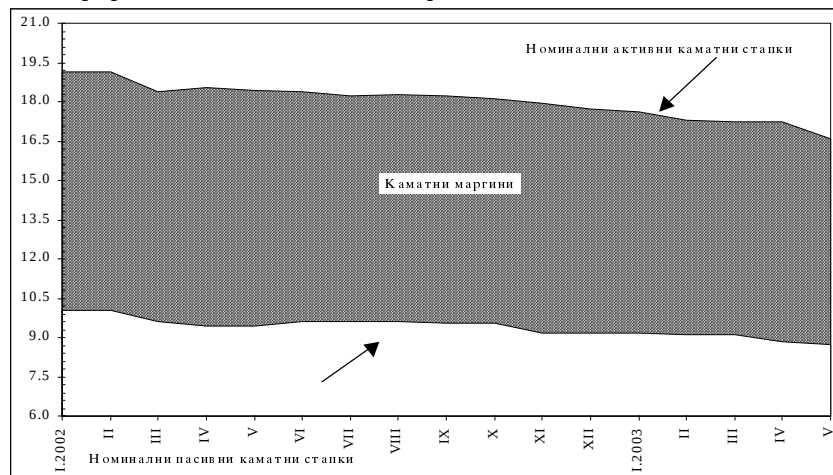
⁶ Извршено е сметководствено прекнижување кај една банка, со цел усогласување со Одлуката за супервизорски стандарди за регулирање на достасаните, а ненаплатени побарувања на банките и штедилниците.

2003 година забележано е динамизирање на долгорочното кредитирање на претпријатијата, како и умерен пораст на достасаните ненаплатени побарувања. Во рочната структура на девизните пласмани, поместувањата беа во насока на пораст на пласманите одобрени на долг рок (пораст од 1 процентен поен). Секторската структура на девизните пласмани остана речиси непроменета. Така, секторот претпријатија и понатаму ја задржува својата доминантна позиција со учество од 97,5%. Во однос на истиот месец од претходната година, девизните пласмани се пониски за 5,5%.

Графикон 19

Пондерирани каматни стапки и маргини на банките*

*Се однесуваат на денарски кредити и депозити.

*Стеснување на
каматните маргини за
0,5 процентни поени*

По иницијалната реакција на каматната стапка на пазарот на пари на промените во поставеноста на монетарната политика (поставување на каматната стапка на благајничките записи на фиксно ниво од 7%, кон средината на април 2003 година), извесна респонзивност е регистрирана и кај каматната политика на банките. Така, во мај 2003 година краткорочната просечна пондерирана активна каматна стапка изнесуваше 16,6% и беше пониска на месечна основа за 0,7 процентни поени. Притоа, ваквите движења ја рефлектираат промената во поставеноста на каматната политика на неколку банки. Просечната пондерирана пасивна каматна стапка (се однесува на тримесечен денарски депозит), во мај 2003 година изнесуваше 8,7% и во однос на претходниот месец беше незначително пониска (за 0,1 процентен поен). Ваквите движења резултираа со стеснување на каматните маргини за 0,5 процентни поени, со што во мај 2003 година тие изнесуваа 7,9 процентни поени (по август 2000 година ова е прв месец во кој е регистрирано ниво на каматни маргини под 8 процентни поени). Краткорочната каматна стапка на девизните пласмани, во мај 2003 година беше повисока на месечна основа за 0,2 процентни поени и изнесуваше 7,9%.